Hvaler Kommune
Storveien 32
1680 Skjærhalden

v/kommunedirektør/politikere

Hvaler, 9. juni 2026

Innspill til kommunestyrets behandling av sak om eiendomsskatt på næringseiendom og kraftnett

Innledning

Hvaler Næringsforening viser til kommunens behandling av sak om mulig innføring av eiendomsskatt på næringseiendommer inkl. kraftnett fra 2027, og formannskapets innstilling om ikke å innføre slik skatt.

Vi ønsker innledningsvis å gi all honnør til formannskapet for en beslutning som viser forståelse for Hvalers næringsstruktur og for situasjonen mange lokale virksomheter står i. Vedtaket sender et viktig signal om at kommunen ønsker å legge til rette for verdiskaping, arbeidsplasser og videre utvikling av lokalt næringsliv.

Samtidig gjenstår endelig behandling i kommunestyret. Hvaler Næringsforening ønsker derfor å dele våre vurderinger og understreke hvorfor det er avgjørende at formannskapets innstilling opprettholdes.

Vi har forståelse for at Hvaler kommune står i en krevende økonomisk situasjon, og at det er nødvendig å vurdere både inntekter og kostnader for å sikre en bærekraftig kommuneøkonomi. Samtidig mener vi at valg av virkemidler må vurderes i et langsiktig perspektiv, der konsekvenser for næringsliv, bosetting og utvikling inngår.

Kommunen og næringslivet har en felles interesse: Et livskraftig Hvaler med gode kommunale tjenester, lokal verdiskaping, arbeidsplasser, helårsaktivitet og forutsigbare rammevilkår.

Hvalers næringsliv har en særskilt struktur

Hvaler er en øykommune med et næringsliv preget av små virksomheter, stor sesongvariasjon og begrenset helårsaktivitet. Handel, servering, reiseliv, marinaer, håndverkere og tjenesteytere utgjør en vesentlig del av næringsgrunnlaget.

For mange virksomheter skapes hoveddelen av inntektene i sommermånedene, mens faste kostnader løper hele året. En ny, fast årlig kostnad vil derfor kunne slå uforholdsmessig hardt ut på Hvaler sammenlignet med kommuner med større og mer stabile helårsmarkeder.

Konsekvenser for flere enn eiendomseiere

Eiendomsskatt på næringseiendom vil i praksis ikke bare ramme eiere av bygg. Mange lokale virksomheter leier lokaler, og økte kostnader hos eier vil ofte bli videreført gjennom høyere husleie eller felleskostnader.

Det betyr at små butikker, serveringssteder, verksteder og tjenesteytere, allerede presset av høye kostnader og varierende inntjening, kan få ytterligere belastning. For enkelte kan dette være avgjørende for videre drift.

Begrenset nettoeffekt og høy usikkerhet

Kommunens saksframlegg har vist til en anslått bruttoinntekt på rundt 1,5 millioner kroner årlig, med betydelige kostnader knyttet til taksering, administrasjon, klagebehandling og juridisk oppfølging. Ut over dette foreligger det ingen konsekvensutredning, som vi kjenner til, som danner et bredere beslutningsgrunnlag.

Dersom kommunestyret skulle beslutte å gå videre med denne saken, forventer vi at det utføres en utredning som inkluderer følgende:

- Reell nettoinntekt etter taksering, administrasjon, klager og juridisk oppfølging.
- Konsekvenser for små og sesongbaserte virksomheter.
- Konsekvenser for eiere og leietakere.
- Behandling av eiendommer med blandet bolig- og næringsbruk.
- Erfaringer og faktiske kostnader fra tidligere taksering.
- Risikoen for senere økning av skattesatsen.
- Virkningen for Hvalers attraktivitet som næringskommune.
- Alternative tiltak for å styrke kommuneøkonomien gjennom kostnadskontroll, næringsutvikling og økt bosetting.

Hvaler Næringsforening mener derfor det er stor usikkerhet knyttet til hva den reelle nettoeffekten faktisk vil bli, særlig de første årene. Erfaringer fra tidligere taksering viser at kostnader ofte blir høyere enn opprinnelig anslått.

Dette tilsier etter vårt syn at potensialet for merinntekt er begrenset, mens risikoen for uheldige konsekvenser for næringslivet er betydelig.

Bekymring for senere økning i skattesats

Selv om en eventuell innføring skulle starte med en lav sats, åpner regelverket for senere økning, opp til 7 promille. Dette skaper usikkerhet for virksomheter som planlegger investeringer, leieavtaler og bemanning.

For små og sesongbaserte virksomheter er forutsigbarhet avgjørende. Bare det å etablere et nytt skattegrunnlag kan i seg selv virke hemmende på utviklingen.

Et viktig næringspolitisk fortrinn for Hvaler

At Hvaler i dag ikke har eiendomsskatt på næringseiendom, kan være et betydelig konkurransefortrinn sammenlignet med mange andre kommuner.

Hvaler vil neppe konkurrere om store industrietableringer, men kan være attraktiv for:

- småbedrifter
- gründere
- selvstendig næringsdrivende
- håndverkere og tjenesteytere
- kunnskaps- og fjernarbeidsplasser

Å avstå fra eiendomsskatt på næringseiendom kan bidra til flere etableringer, flere arbeidsplasser og økt skattegrunnlag over tid, noe som på sikt kan gi større og mer stabile inntekter enn en begrenset eiendomsskatt.

Samarbeid om næringsutvikling fremover

Hvaler Næringsforening ønsker å samarbeide tett med kommunen om:

- styrking av eksisterende næringsliv
- tilrettelegging for nyetableringer
- økt helårsaktivitet
- utvikling av attraktive og forutsigbare rammevilkår

Vi mener at formannskapets innstilling gir et godt grunnlag for et slikt samarbeid, og håper kommunestyret vil slutte seg til denne linjen. Sammen kan vi bruke dette fortrinnet til å bygge videre på Hvaler som en næringsvennlig kommune ut i markedet.

Avslutning

Hvaler Næringsforening takker formannskapet for en beslutning som tar hensyn til lokale forhold og langsiktig utvikling. Vi oppfordrer kommunestyret til å følge samme vurdering.

Vårt mål er det samme som kommunens:
Et Hvaler med sunn kommuneøkonomi, gode tjenester og et næringsliv som har mulighet til å overleve, investere og vokse.

Hvaler Næringsforening ser frem til videre dialog og samarbeid, og ønsker lykke til med behandling av saken i kommunestyremøte 18. juni.

Med vennlig hilsen
Hvaler Næringsforening
På vegne av styret

Anne Cedervall
Daglig leder